

ОПШТИНА КУРШУМЛИЈА
ОПШТИНСКА УПРАВА ОПШТИНЕ КУРШУМЛИЈА
ОДЕЉЕЊЕ ЗА ЛПА БУЏЕТ И ФИНАСИЈЕ

**УПУТСТВО ЗА ПРИПРЕМУ
ОДЛУКЕ О БУЏЕТУ ОПШТИНЕ КУРШУМЛИЈА –
ПРОГРАМСКО БУЏЕТИРАЊЕ
ЗА 2027.годину
И ПРОЈЕКЦИЈА
ЗА 2028. и 2029. годину**

јул
2026. године

УПУТСТВО ЗА ПРИПРЕМУ ОДЛУКЕ О БУЏЕТУ ОПШТИНЕ КУРШУМЛИЈА ЗА 2027. ГОДИНУ И ПРОЈЕКЦИЈА ЗА 2028. И 2029. ГОДИНУ

У складу са чланом 36а Закона о буџетском систему, на основу овог упутства, директни и индиректни корисници средстава буџета локалне власти припремају предлог финансијског плана за 2027. годину, са пројекцијама за 2028. и 2029. годину и достављају га локалном органу управе надлежном за финансије.

Програмска структура буџета

Унапређење буџетског процеса кроз примену програмског буџетирања представља део реформе управљања јавним финансијама којим се ставља нагласак на утврђивање приоритета и оптимизацију потрошње у циљу подстицања привредног раста и ефикасног пружања квалитетних услуга јавне управе. Упутство за израду програмског буџета, као и Анекс 5 којим је дефинисана униформна програмска структура буџета јединица локалне самоуправе за израду одлуке о буџету за 2027. годину и документ који садржи циљеве програма и програмских активности и листу униформних индикатора могу се наћи на сајту Министарства финансија (www.mfin.gov.rs).

Опште напомене за припрему одлуке о буџету локалне власти

Полазећи од одредаба Закона о буџетском систему, којима је дефинисано да одлука о буџету јединице локалне самоуправе треба да буде креирана уз поштовање све четири класификације које сачињавају стандардни класификациони оквир за буџетски систем, према изворима финансирања, посебно указујемо на неопходност поштовања одредаба члана 2. тач. 7) и 8) Закона о буџетском систему којима су дефинисани директни и индиректни корисници буџетских средстава.

Уколико буџетски корисник, у складу са посебним законима, остварује сопствене приходе надлежни орган локалне власти дужан је да води рачуна да тај корисник извршава расходе и издатке првенствено из тог и других извора, па тек онда из извора 01 – општи приходи и примања буџета (члан 52. Закона о буџетском систему).

Јавне приходе остварене по основу пружања услуга борава деце у предшколским установама треба планирати на извору 01 - општи приходи и примања буџета. Како би предшколске установе могле да прате остварење ових прихода, односно извршавање обавеза родитеља по том основу, потребно је да надлежни орган јединице локалне самоуправе изводе о оствареним уплатама овог прихода на прописан рачун за уплату јавних прихода достављају предшколским установама. Уколико јединице локалне самоуправе поступе по наведеним препорукама, неопходно је да у образложењу одлуке о буџету наведу правни основ за планирање наведених расхода са тим извором финансирања.

У вези увођења принципа родно одговорног буџетирања у буџетски процес указујемо да је неопходно да надлежни орган локалне власти на годишњем нивоу донесе план поступног увођења родно одговорног буџетирања, којим ће одредити **једног или више корисника буџетских средстава и један или више програма опредељеног буџетског корисника за који/које ће се дефинисати (на нивоу програма и/или програмске активности) најмање**

један родно одговоран циљ и одговарајући показатељи/индикатори који адекватно мере допринос циља унапређењу равноправности између жена и мушкараца.

Имајући у виду обавезу корисника буџета да на основу праћења спровођења програма, у складу са Упутством за праћење и извештавање о учинку програма, израђују годишњи извештај о учинку програма (за последњу завршену фискалну годину), односно извештај о учинку програма **за првих шест месеци текуће фискалне године (полугодишњи извештај)** и достављају надлежном органу у роковима предвиђеним буџетским календаром неопходно је, да би се адекватно мерио учинак потрошње и добијале информације које се користе за унапређење ефективности и ефикасности јавне потрошње, да се приликом 3 дефинисања показатеља тежити ка томе да они задовоље критеријум **СМАРТ**. Буџетски корисници дужни су да на својим интернет страницама објављују годишње финансијске извештаје и годишњи извештај о учинку програма, у складу са општим правилима о транспарентности.

Закон о изменама и допунама Закона о буџетском ситему (Сл.гласник РС 103/15) измењена је дефиниција наменских прихода тако да су дефинисана као јавни приход, односно примања чије је коришћење и намена утврђени уговором о донацији, кредит, зајам и самодоприноси чија је намена утврђена одлуком ЈЛС, и исти се могу извршавати до висине апропријације, уколико се током године остваре у већем износу могу се користити за извршавање друге врсте расхода јер постаје општи приход буџета.

У поступку припреме и доношења буџета, треба планирати расходе за реализацију мера и активности утврђених посебним законима, у оквиру одређених програма, програмских активности, односно пројеката, с тим што се **исти могу извршавати само до висине апропријације утврђене одлуком о буџету, без обзира на то да ли су ови приходи остварени у већем или мањем обиму од планираног.**

Основне макроекономске претпоставке за 2026. и 2027. годину

	2026	2027
БДП, млрд РСД	11.065,3	12.021,9
Стопа номиналног раста БДП, %	6,5	8,6
Стопе реалног раста БДП, %	3,0	4,5
Потрошачке цене (годишњи просек), %	3,7	4,2

Фискална дисциплина остаје темељни принцип економске политике, уз пажљиво планирани буџетски дефицит од око 3,0% БДП у овој и наредној години, са постепеним смањењем на 2,5% БДП-а у 2028. и 2029. години. Овакав оквир обезбеђује континуирано смањење удела јавног дуга у БДП-у, који ће се, према тренутним проценама, спустити на испод 40% до краја средњорочног периода. Истовремено, јавне инвестиције остају приоритет и биће задржане на високом нивоу од 6,3% БДП просечно годишње, уз даље јачање механизма контроле и унапређење транспарентности у управљању капиталним пројектима.

Локална власт је у обавези да реално планира укупан обим текућих прихода (класу 7) за 2027. годину.

Приликом планирања прихода локална власт је у обавези да исте реално планира, тј. потребно је поћи од остварења прихода за три квартала у 2026. години и остварења прихода у четвртм кварталу 2025. Године увећани за 8,6%. Тако утврђен износ представља основ за њихово увећање, при чему укупан раст прихода не сме да буде већи од номиналног раста БДП **(пројектован номинални раст у 2027. години највише до 8,6%)**.

Приликом планирања текућих прихода потребно је узети у обзир приходе из свих извора финансирања, осим извора финансирања 07 - трансфери од других нивоа власти.

Апропријације прихода и примања, расхода и издатака из извора финансирања 07 - трансфери од других нивоа власти, 08 - добровољни трансфери од физичких и правних лица и 09 - примања од продаје нефинансијске имовине могу се планирати само уколико јединица локалне самоуправе поседује уговор или други одговарајући акт из чије садржине се на несумњив начин може утврдити да ће средства по овом основу бити остварена у 2027. години. Јединице локалне самоуправе које на основу остварења прихода у току 2027. године, утврде да ће укупно планирани износ текућих прихода (класа 7) прећи лимит дозвољеног увећања за 2027. годину (8,6%), моћи ће да изврше корекцију истог (у поступку ребаланса или подизањем приходне апропријације на основу члана 5. ст. 4-5 ЗОБС) **уз претходно прибављену сагласност Министарства финансија**.

У складу са чланом 5. Закона о буџетском систему приходи и примања исказују се у укупно оствареним износима, а расходи и издаци у укупно извршеним износима. Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна прописани су рачуни за уплату јавних прихода, тако да сви јавни приходи и примања којима се финансирају надлежности локалне власти **треба да буду уплаћени на рачуне прописане за уплату јавних прихода**, чиме би се испоштовало уставно начело бруто принципа (члан 92. Устава Републике Србије), **а не на подрачуне корисника буџетских средстава**.

Обим средстава, односно лимит расхода и издатака буџетских корисника за 2027 годину, са пројекцијама за наредне две фискалне године

Имајући у виду величину потребног фискалног прилагођавања, у овом упутству утврђују се смернице за планирање појединих категорија расхода и издатака, као и ограничења расхода и издатака корисника буџетских средстава.

Приликом планирања обима средстава, односно лимита расхода и издатака за сваког буџетског корисника, локални орган управе надлежан за финансије **мора реално да их планира, у складу са законом, односно да пође од њиховог извршења у овој години, као и планираних политика у наредном периоду**.

Планирање масе средстава за плате запослених у 2027. години ***Законско уређење плата***

Плате запослених у јавном сектору уређене су Законом о систему плата запослених у јавном сектору („Службени гласник РС”, број 18/16, 108/16, 113/17 . 95/18 , 86/19, 157/20 и 123/2021). Плате запослених код корисника буџета локалне власти уређене су и у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 62/06...21/16 113/2017- др.закон), Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима („Службени гласник РС”, бр. 44/08 - пречишћен текст, 2/12, 113/17-др.закон и 23/18, 95/18, 86/19, 157/20).

Приликом обрачуна и исплате плата за запослене у предшколским установама и другим јавним службама (установе културе) не примењује се Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима, већ Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 44/01...113/17...86/19-др.закон 157/20, 19/21 и 48/21, 73/23, 83/23 и 119/23).

Законом уређена основица за обрачун плата

Приликом обрачуна и исплате плата запослених код корисника буџета локалне власти примењују се основице према закључцима Владе Републике Србије, до почетка примене одредаба Закона о систему плата запослених у јавном сектору.

Планирање масе средстава за обрачун и исплату плата у одлукама о буџету за 2027. годину

Локална власт у 2027. години планира укупна средства потребна за обрачун и исплату плата запослених које се финансирају из буџета локалне власти, тако да масу средстава за исплату дванаест месечних плата планирају полазећи од нивоа плата исплаћених за септембар 2026. године, уз могућност увећања плата у складу са законом којим се уређује буџет.

Приликом планирања укупне масе средстава за плате у буџету јединице локалне власти, **евентуална индексација**, предвиђена законом којим се уређује буџет, примењује се на 11 месечних плата у години, а имајући у виду рокове за исплату плата који су дефинисани посебним колективним уговорима, као и да би иста била могућа почев од обрачуна и исплате плате за јануар 2027. године.

Математички исказано, маса за плате код свих буџетских корисника се утврђује на следећи начин:

Укупна маса за плате = маса средстава исплаћена за септембар 2026. године + маса средстава исплаћена за септембар 2026. године * прописани % увећања плата * 11 месеци

Уколико маса средстава која је утврђена на претходно наведени начин није довољна за обрачун и исплату плата запослених код корисника буџета локалне власти, иста се може увећати у току 2027. године, а након претходно добијене писане сагласности министарства надлежног за послове финансија.

На основу горе наведене формуле средства за плате се планирају на бази броја запослених којима је исплаћена плата за септембар 2026. године, а не систематизованог броја запослених.

Табела у оквиру које је утврђен износ који представља лимит за планирање укупне масе за плате за 2027. годину, биће достављена свакој јединици локалне самоуправе по истеку трећег квартала за 2026. годину. Јединица локалне самоуправе дужна је да, **у року од седам дана од дана пријема табеле**, изврши проверу утврђеног лимита за планирање укупне масе за плате за 2027. годину и да о резултату провере писаним путем обавести Министарство

финансија. Уколико јединица локалне самоуправе у наведеном року не достави примедбе, односно не обавести Министарство финансија о утврђеним неслагањима, сматраће се да је сагласна са утврђеним износом лимита за планирање укупне масе за плате за 2027. годину.

Уколико локална власт не планира у својим одлукама о буџету за 2027. годину и не извршава укупна средства за обрачун и исплату плата на начин како је наведено, министар надлежан за послове финансија може привремено обуставити пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит правних лица, док се висина средстава за плате не усклади са наведеним ограничењем.

Као и у претходним годинама, и у буџетској 2027. години не треба планирати обрачун и исплату поклона у новцу, божићних, годишњих и других врста награда, бонуса и примања запослених ради побољшања материјалног положаја и побољшања услова рада предвиђених посебним и појединачним колективним уговорима, за директне и индиректне кориснике буџетских средстава локалне власти, као и друга примања из члана 120. став 1. тачка 4. Закона о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17УС, 113/17 и 95/18-аутентично тумачење) осим јубиларних награда за запослене који то право стичу у 2027. години и новчаних честитки за децу запослених.

Такође, у 2027. години не могу се исплаћивати запосленима код директних и индиректних корисника буџетских средстава локалне власти, награде и бонуси који према међународним критеријумима представљају нестандартне, односно нетранспарентне облике награда и бонуса.

Остале економске класификације у оквиру групе 41 - Расходи за запослене, планирати крајње рестриктивно, уз уважавање права запослених која су уређена релевантним прописима и респектовање принципа одговорног фискалног управљања.

Локална власт је у обавези да у одлуци о буџету за 2027. годину, у делу буџета који садржи норме битне за извршење буџета, у посебној одредби искаже **број запослених на неодређено и одређено време, за које су у буџету локалне власти обезбеђена средства.**

Средства за плате се планирају на бази броја запослених који раде, а не систематизованог броја запослених.

Средства која су била планирана за новозапошљавање у 2027. години не могу се користити за повећање плата запослених који већ раде.

Као и у претходним годинама, и у буџетској 2027. години не треба планирати обрачун и исплату поклона у новцу, божићних, годишњих и других врста награда, бонуса и примања запослених ради побољшања материјалног положаја и побољшања услова рада предвиђених посебним и појединачним колективним уговорима, за директне и индиректне кориснике буџетских средстава локалне власти, као и друга примања из члана 120. став 1. тачка 4. Закона о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17-УС, 113/17 и 95/18-аутентично тумачење) осим јубиларних награда за запослене који су то право стекли у 2026. години.

Такође, у 2027. години не могу се исплаћивати запосленима код директних и индиректних корисника буџетских средстава локалне власти, награде и бонуси који према међународним критеријумима представљају нестандартне, односно нетранспарентне облике награда и бонуса. Остале економске класификације у оквиру групе 41 - Расходи за запослене, планирати крајње рестриктивно.

Група конта 42 - Коришћење услуга и роба

У оквиру групе конта која се односе на куповину роба и услуга, потребно је реално планирати средства за ове намене у 2026. години, водећи рачуна да се не угрози извршавање сталних трошкова (421 - Стални трошкови).

Препорука је да буџетски корисници у буџетској процедури преиспитају и потребу смањења других накнада за рад, које нису обухваћене Законом (уговори о делу, уговори о привремено повременим пословима и др).

Посебно је приликом планирања ове групе конта потребан крајње реалан приступ и са аспекта Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, бр. 119/12, 68/15, 113/17, 91/19 и 44/21).

Група конта 45 - Субвенције

У оквиру субвенција неопходно је преиспитати све програме по основу којих се додељују субвенције. Приликом планирања средстава за субвенције и њихових намена посебно треба имати у виду све прописе који се тичу државне помоћи.

Група конта 48 - Остали расходи

Приликом планирања наведених расхода, треба имати у виду да се услед недовољног износа средстава на економској класификацији 483 - Новчане казне и пенали по решењу судова, иста повећава смањењем осталих економских класификација, на којима је, због наведеног, неопходно прилагодити преузимање обавеза, како би се на тај начин спречило стварање доцњи.

Смернице за исказивање издатака за капиталне пројекте

Класа 5 - Издаци за нефинансијску имовину

У циљу ефикасног планирања, важно је да корисници расходе за текуће поправке и одржавање зграда, објеката и опреме (за молерске, зидарске радове, поправке електронске и електричне опреме, замена санитарија, радијатора и сличне послове), којима се чува употребна вредност зграда, објеката и опреме у стању које је било у тренутку изградње, односно реконструкције и којима се не увећава њихова инвестициона вредност планирају на апропријацији економске класификације 425 - Текуће поправке и одржавање, док се средства за капитално одржавање (значајни, дугорочни радови на реновирању и унапређењу постојећих објеката и опреме, адаптација, реконструкција, санација и др.) планирају на контима класе 5.

Капитални пројекти

Капитални пројекти су пројекти изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре од интереса за локалну самоуправу, укључујући услуге пројектног планирања које је саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и

пројекти који подразумевају улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, а у функцији су јавног интереса.

Капитални пројекти планирају се и укључују у буџет у складу са одредбама Уредбе о садржини, начину припреме и оцене, као и праћењу спровођења и извештавању о реализацији капиталних пројеката („Службени гласник РС”, бр. 79/23) и Правилника о садржини, роковима и поступку достављања инвестиционе документације за капиталне пројекте („Службени гласник РС”, бр. 18/18).

Капиталним пројектима се увећава имовина локалне власти путем изградње и капиталног одржавања грађевинских објеката инфраструктуре и улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину.

Капиталним пројектом се поред изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре сматра и улагање у куповину зграда и објеката, као и другу нефинансијску имовину чији је век трајања, односно коришћења дужи одједне године, независно од тога да ли је капитални пројекат исказан као посебан пројекат унутар програма или као издатак у оквиру одређене програмске активности у буџету.

Капитални пројекат садржи све неопходне активности са потребним ресурсима које се планирају и реализују током целог пројектног циклуса у складу са јасно дефинисаним циљевима и резултатима пројекта, а у циљу постизања одрживе и дугорочне употребне вредности пројекта.

Планирање издатака капиталног пројекта

Ради ефикаснијег планирања издатака капиталних пројеката корисници буџетских средстава дужни су да локалном органу надлежном за финансије доставе попуњене табеле за капиталне пројекте. У наведеним табелама, корисници су у обавези да искажу планиране издатке за капиталне пројекте по годинама који се односе на изградњу и капитално одржавање, **по контима на трећем и четвртном нивоу**, и то:

- 1) издатке за израду пројектно-техничке документације на конту 5114 (осим уколико је иста већ израђена);
- 2) издатке за експропријацију земљишта на конту 5411;
- 3) издатке за извођење радова на изградњи, односно извођење радова на капиталном одржавању на контима 5112 и 5113;
- 4) издатке за ангажовање стручног надзора на конту 5114 (осим уколико исти нису планирани од стране инвеститора или нанеки други начин).

Корисници су у обавези да, поред издатака за вишегодишње капиталне пројекте, искажу и капиталне издатке за све једногодишње пројекте односно за пројекте чија реализација траје годину дана

Директни корисници буџетских средстава пројекте рангирају по приоритетима на основу свеобухватне процене потреба, који ће се утврдити на основу следећих критеријума: релевантности пројекта за остваривање стратешких циљева из надлежности буџетских корисника, односа трошкова и користи пројекта (укључујући нето садашњу вредност, интерну стопу рентабилности, периода повраћаја улагања, коефицијената трошкова и користи и др.), потенцијалних ризика за реализацију пројекта, ефеката пројекта на друштвени, економски, регионални и еколошки одрживи развој, с тим да приоритет у финансирању имају већ започети пројекти

ПОСТУПАК И ДИНАМИКА ПРИПРЕМЕ БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ И ПРЕДЛОГА ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАНОВА ДИРЕКТНИХ И ИНДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ

На основу Упутства за припрему нацрта буџета и средњорочних планова, корисници буџетских средстава израђују предлог финансијског плана.

Предлог финансијског плана обухвата:

- 1) Расходе и издатке за 2027 г. 2028. и 2029.годину, исказане по буџетској класификацији на **ТРИ И ЧЕТРИ НИВОА** као и по програмској класификацији.
- 2) **Детаљно писано образложење расхода и издатака, као и извора финансирања и ИЗВЕШТАЈ О УЧИНКУ ПРОГРАМА ЗА ПРВИХ ШЕСТ МЕСЕЦИ ТЕКУЋЕ ГОДИНЕ.**
- 3) Предлог капиталних пројеката.

4) **Обрасце које је потребно попунити можете преузети на сајту општине Куршумлија <https://kursumlija.org/> Буџет општине.**

5) Финансијски план мора бити у оквиру средстава која су вам овим упутством опредељена на **ТРИ И ЧЕТРИ НИВОА.**

6) Захтев за додатна средства се посебно попуњава и не улази у збир програма, већ се исказује као посебан програм тј активност или пројекат

7) Саставни део финансијског плана су табеле, и то:

- Образац за програмско буџетирање за 2027. годину

- Преглед броја запослених и средстава за плате

Сваки образац као и образложење мора бити потписано од стране овлашћеног лица и оверено печатом.

Захтеви без образложења неће бити узети у разматрање, као ни захтеви за капиталне инвестиције који не садрже пратећу документацију, сматраће се непотпуним.

Повећање обима средстава могуће је само уколико наведете оправданост увећања прихода.

Рок за подношење предлога финансијских планова корисника буџета је 01.09.2026.године

У Куршумлији,

Датум: 08.07.2026.године

Шеф одељења ЛПА буџет и финансије
Данијела Симић дипл ецц

Председник општине Куршумлија
Војимир Чарапић дипл правник
